

СПРАВА «АНДРЕЄВА ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF ANDREYEVA v. UKRAINE)

(Заява № 24385/10)

Стислий виклад рішення від 29 січня 2019 року

У січні 2004 року сина заявниці знайшли мертвим і того ж дня працівники міліції оглянули місце події та зазначили у протоколі, що чоловік вчинив самогубство, повісившись.

У період з 2005 до 2012 року за результатами дослідчих перевірок слідчі відмовлялися у порушенні кримінальної справи у зв'язку з невстановленням ознак складу злочину, проте ці рішення були скасовані вищестоящими органами влади, які надали вказівки провести додаткові слідчі перевірки. За заявою заявниці було порушено кримінальне провадження, яке зрештою було закрито у квітні 2014 року.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявниці скаржилась за матеріальними та процесуальними аспектами статті 2 та 3, а також за статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція), що її сина закатували до смерті працівники міліції та органи влади не провели ефективне розслідування скарг заявниці. Європейський суд вирішив розглянути скарги заявниці виключно за статтями 2 та 3 Конвенції.

Європейський суд не знайшов доказів причетності представників держави до жорстокого поводження із сином заявниці та його вбивства та відхилив частину скарги заявниці за матеріальним аспектом як явно необґрунтовану відповідно до підпункту «а» пункту 3 та пункту 4 статті 35 Конвенції.

Щодо проведення ефективного розслідування Європейський суд звернув увагу, що твердження заявниці про насильницьке вбивство її сина майже дев'ять років розглядалось виключно у рамках дослідчих перевірок та що така слідча процедура не відповідала принципам ефективного засобу юридичного захисту, а повторюване скасування вищестоящими органами рішень про відмову у відкритті кримінального провадження свідчило про наявність серйозних недоліків.

Крім того, Європейський суд вказав, що майже через десять років після події національні суди відзначили наявність серйозних недоліків у розслідуванні та дійшов висновку, що державні органи не провели ефективне розслідування обставин смерті сина заявниці у зв'язку з чим констатував порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції.

З огляду на висновки за процесуальним аспектом статті 2 Конвенції Європейський суд вирішив, що не виникає окремого питання щодо стверджуваного порушення процесуального аспекту статті 3 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* прийнятними скарги за процесуальними аспектами статей 2 та 3 Конвенції, а решту скарг у заяві — непринятними;

2. *Постановляє*, що було порушено процесуальний аспект статті 2 Конвенції;

3. *Постановляє*, що немає необхідності розглядати по суті скаргу за процесуальним аспектом статті 3 Конвенції;

4. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити такі суми, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 12 000 (дванадцять тисяч) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись, заявниці в якості відшкодування моральної шкоди;

(ii) 1 000 (одна тисяча) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватись заявниці, в якості компенсації судових та інших витрат; ця сума має бути сплачена на банківський рахунок представника заявниці, пані О. Беляєвої;

(b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

5. Відхиляє решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.»